

LA CAMPANA DE GRACIA

Anv LXIV - Batallada 3347

Preu: 20 cèntims

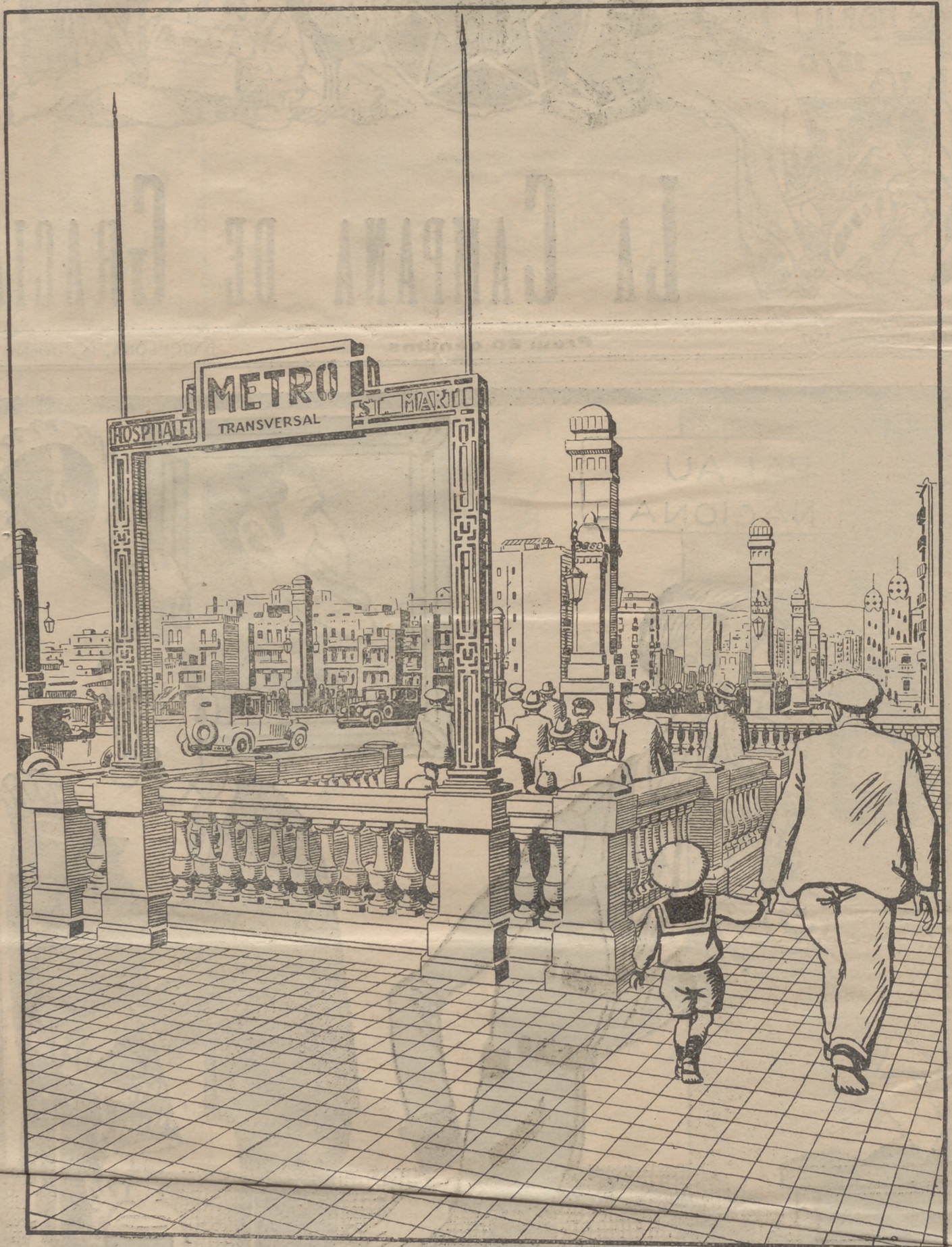
BARCELONA, 16 Setembre 1955

—Anima'ti, Ventosa, i prepara la casaca, que ja ens tornen a tenir per personatges!

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

METRO TRANSVERSAL — El medi de transport urbà més ràpid i econòmic
De **PLAÇA ESPANYA** a la **MONUMENTAL**, 20 cèntims
De **BORDETA (Hospitalet)** a **MARINA (Sant Martí)** quinze minuts

COMODITAT I HIGIENE.— Aquesta Empresa desinfecta periòdicament per mitjà de brigades especialitzades, el seu túnel, estacions i còxes, mantenint d'aquesta forma en perfectes condicions d'higiene totes les seves instal·lacions.

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, enfil. Telèfon 22122

EDITORIAL

VA quedar resolta la crisi ministerial, després de llarga tramitació. La solució Lerroix, donada ja, des dels primers moments com a segura, obre una nova etapa en la història del govern de la República, etapa que, sense cap reserva partidista, desitgem sigui abundosa en encerts. El nou Govern—per què no dir-ho?—no és el que hauríem volgut, però sembla respondre, almenys, a la tònica esquerrana i democràtica que el poble considera, en aquests moments, del tot indispensable.

Cal, ara més que mai, orientar la política governamental, cap a l'esquerra, amb energia i serenitat, per tal d'anul·lar els embats furients de la reacció revifada. Les dretes, els monàrquics, els carlins, tot aquest conglomerat que integra la caverna, aixeca de nou el cap, refiant-se de la bonhomia i de l'esperit legalista de la República, han iniciat, com si res hagués passat a Espanya, els atacs contra el règim que els va foragitar de les còmodes posicions que ocupaven. Els elements que, en els primers dies de la República, temerosos de la justícia del poble, restaren amagats, tremolosos i espordits, han anat prenent alè de mica en mica, i avui, d'una manera insolent, descarada, amb posats de pinxo i procediments jesuítics, actuen novament, convençuts que constitueixen una força capaç de posar en perill el règim. Les figures tenebroses i repulsives de March i Calvo Sotelo, tornen a aparèixer en l'escenari polític, portades per la reacció envalentonada. Els carlins, fan altre cop el valent, rubriquen amb sang innocent llurs exhibicions. Un feixisme, rudimentari, però inquietador, comença a donar senyals de vida. I, per tot arreu, els catòlics, els monàrquics i la gent de la dictadura, formen un front únic per tal de combatre el règim.

I no és solament contra la República que adressen llurs escames els enemics de tota llibertat. Catalunya, la Catalunya autònoma, comparteix el seu odi. Si un dia, per dissort, arribessin a manar, se n'aniria a terra tota l'obra construïda i de l'Estatut, tan penosament guanyat, no en quedaria res. Una legalitat centralista, una revifalla de l'esperit imperialista, enderrocaria l'edifici bastit, prometedor, avui, de millor pervindre. Aquests perills cal esperar que els haurà vist el senyor Lerroix, i que el seu programa de govern, que segons ha dit, és francament esquerrà i democràtic, no sofrirà desviacions que puguin donar lloc a majors esplais reaccionaris. Per això cal esperar que seguirà l'obra renovadora iniciada o en vies de realització—reforma agrària, laïcisme, responsabilitats...—i que fent honor al vot que va donar al nostre Estatut, vetllarà a tothora perquè l'autonomia de Catalunya sigui un fet viu i no una ficció, com desitgen molts polítics d'esperit centralista, alguns dels quals fins es diuen republicans.

Tenim, en el si del nou Govern, bons amics de la nostra terra. El partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, una vegada més, fent un vertader sacrifici, ha salvat la República en donar el seu ajut al Govern, per tal d'evitar que s'apoderés d'ell el dretisme més o menys dissimulat. Ha acceptat col·laborar en l'obra governamental, en vèncer no poques resistències i exposant-se a fortes censures, per salvar el règim d'un greu perill que damunt d'ell pesava, i tenint sempre en compte que no es tractava d'un Ministeri Lerroix, sinó d'una conjunció de forces republicanes.

Per això, nosaltres, no volent veure en el Govern Lerroix res més que aquesta concentració de republicans d'esquerra, sota la presidència d'un polític de tradició democràtica, li obrim un marge de confiança, desitjosos que l'encert acompanyi la seva obra, pel bé de Catalunya i d'Espanya. Però aquesta confiança nostra eventual li mancaria tan bon punt els fets palesessin que les nostres esperances havien estat fallides...

REPORTATGES SENSACIONALS

UNA CONVERSA AMP M. TARDIEU

Monsieur André Tardieu, ex-president del Consell de Ministres a França, bon amic de l'inoblidable Quiñones de León i de tots els monàrquics espanyols, ha estat aquests dies entre nosaltres en pla, segons diu, de turista. S'ha negat a fer declaracions als periodistes al·legant que està de va-

cances i no vol preocupacions polítiques.

Amb una mica de bona voluntat, al repòrter de LA CAMPANA no li ha estat gaire difícil obtenir del feixista M. Tardieu unes declaracions inèdites per als seus lectors.

Ens ha rebut amablement, amb la

«politesse» típica del bon francès. Ens hem assegut davant l'home que, junt amb M. Chiappe, procurà fer la guitza tant com pogué als revolucionaris espanyols refugiats a França. Després d'una breu introducció de mútues pllassenteries, hem iniciat l'interrogatori.

—El motiu del vostre viatge?...

—Ja ho sabeu. El desig de veure la vostra bella terra...

—Només?

—¿Voleu dir si hi ha un doble fons en el meu viatge a Barcelona? No. Estigueu-ne cert. Durant les vacances jo no sóc més que turista i res més.

—Però podríeu aprofitar l'avinentsa per a resoldre algun afer, entrevistar-vos amb els amics...

—Home, naturalment! Veuré algun bon amic.

—El senyor Mateu, per exemple?

—Sí, està clar, naturalment...

—I, parlareu...?

—Oh, de negocis. Res més que de negocis.

—Ja! Parlareu de la F. H. A. S. A. i de la situació d'Andorra.

—Home!

—Vós, M. Tardieu, ¿teniu interessos a la F. H. A. S. A., veritat?

—Sí, no massa, sap? però vaja...

—¿I el senyor Mateu també és accionista de la mateixa Companyia, no?

—Sí, sí. A més d'amics som bons companys.

—Vaja! I vós, que heu obtingut del Govern Daladier la protecció necessària per als vostres interessos, voldríeu, naturalment, que el senyor Mateu obtingués del nostre Govern l'aquiescència o el silenci davant l'acte imperialista de la invasió d'Andorra, invasió que us cal perllongar fins a obtenir l'anul·lació d'aquella clàusula que us obliga a indemnitzar el poble d'Andorra cas d'incompliment del contracte signat entre la F. H. A. S. A. i el Consell de les Valls. Hi toco, M. Tardieu?

—Caram! ¿Què voleu que us digui? Sou vós o sóc jo l'interviuat?

Hem somrigut de la manera més amable possible i ens hem acomiadat.

de l'aspirant a futur dictador de França.

* * *

Per a nosaltres res no hi ha impossible. Davant la persistència en la negativa a rebre els periodistes, el repòrter de LA CAMPANA, conscient de la seva missió informativa, ha prescindit del polític francès i amb unes quartilles, la ploma i un xic de fantasia ben administrada n'ha tingut prou.

La utilitat dels secretaris

El senyor Cambó no sap escriure el català

«La Veu», en una de les seves esmortuïdes «llanternes», criticava, l'altre dia, que el senyor Alavedra, secretari del senyor Macià, hagués redactat l'escrit que el President de Catalunya havia posat en l'àlbum d'una emissora de ràdio. En obrar així, «La Veu» palesa ignorar quina és la funció d'un secretari particular. I, com que el senyor Macià, mai no s'ha ala-

*¡El Diccionari deu tabir!
El llibre que ha agut
més agut i més
devotat pel català*

Llomb

bat d'ésser literat, res no té d'estrany i sí de molt lògic, el fet que a «La Veu» li ha estranyat tant.

«La Veu» no es recorda, pel que hom observa, que el seu Francesc Cambó, als seus múltiples secretaris deu la seva anomenada d'home intel·ligent i assabentat. Als senyors Flores de Lemus, Tallada i Vidal i Guardiola deu el seu prestigi financer. Al senyor Estelric, el seu nom com a protector de les lletres. Al senyor Folch els seus coneixements sobre pintura antiga. I als tècnics del Ministeri els seus èxits com a ministre de Foment. I no volem referir-nos als llibres que, signats per ell, té publicats, per no ferir la modèstia de Carles Riba.

Ara, és evident que el senyor Cambó prescindeix de secretaris. I, està clar, queda malament. La prova la donen els nostres llegidors en aquest autògraf que figura en el llibret «Opinions autògrafes sobre el Diccionari de Pompeu Fabra», editat per la Llibreria Catalònia. És un autògraf de quatre ratlles, que conté dues errades. Una d'elles, un «den» per un «d'en». I l'altra, un «ha sigut —del tot imperdonable— per un «ha estat».

Si el senyor Cambó hagués estat assistit per un secretari, no hauria fet aquest paper ridícul!

RADICULESES NAZIS

Fins Jesucrist ha d'ésser rós i dollicocèfal

El Govern nazi, consegüent en el seu propòsit de fer riure el món, ha dictat unes divertides disposicions sobre el físic de Jesucrist i la seva família. Amb motiu de la representació de la «Passió» típica d'Oberammergau,

per a l'any que ve, ha decretat que tots els personatges que encarnin figures simpàtiques, han de tenir els ulls blaus, han d'ésser rossos i tenir el crani dollicocèfal, o sigui, allargat. El tipus de la raça ària, en una paraula. Les figures antipàtiques—Barrabàs, Judes, Pilats i el lladre impenitent— caldrà que tinguin els ulls negres, la pell morena i si pot ésser, el tipus jueu...

¿I aquesta gent es creuen ésser una «super-raça»?

Els assassins de la boina vermella, estaran satisfets. Un jove obrer, mort traïdorament a Balaguer, és per a ells un nou motiu de glòria. El centenari del Tradicionalisme — cent anys de crims odiosos — comença a celebrar-se brillantment...

Ens imaginem la trista figura de l'assassí del jove obrer de Balaguer. Ulls d'odi, cenes espantoses, front petit, boina vermella i escapulari, amb un cor sagnant, al coll. Ara, amagat en la impunitat, deu riure bestialment de la seva malifeta. I els companys se'l deuen mirar amb orgull. «Es el que va matar un comunista!» I el diumenge, sense remordiments, a tall d'heroi, anirà a confessar i combregar, amb l'arma homicida preparada...

UNA LLETRA CARINYOSA

Els electors de Girona, estan molt contents del Senyor Carrasco

Nombrosos electors de Girona han adreçat al senyor Carrasco Formiguera la següent lletra:

«Senyor Manuel Carrasco i Formiguera:

No us negarem pas que el que sou ho deveu als jesuïtes, tal com vàreu confessar en plena Cambra. En veritat, no desmentiu la procedència. Sou com ells, hipòcrita, sabent amagar quan us convé les veritables intencions.

El que sí us neguen els electors de les comarques gironines és que encara continueu dient-vos representant nostre. Mentiu! Cap home d'esperit liberal i demòcrata no us admet com a tal.

I si en teniu algun dubte i en voleu una prova, veniu a les terres republicanes de Girona, com veníeu quan us convenia l'acta pels vostres baixos fins, i us ensenyarem el que és ètica política i dignitat ciutadana».

El senyor Carrasco Formiguera, en llegir això, es deu haver senyat...

I resat un credo per a la salvació d'aquests republicanots heretges!

¿Per què han estat consultades, en la tramitació de la crisi, aquelles desferres de la vella política — Alba, Melquiades — que no tenen altra representació que la seva pròpia, força migrada? ¿Per què han estat consultats, també, els elements — Lliga — que negaren el seu vot a la Constitució? El poble, francament, no acaba d'entendre-ho.

—A Itàlia, amb motiu de l'Any Sant, hi han anat, des del gener, sis milions de turistes! La República també podia haver-ne organitzat un d'any sant a Espanya!

AQUELL D. ALFONS CARLOS!

Una modificació en l'escut d'Espanya

Quan els del Cercle Tradicionalista tenen una pensada, és qüestió de llogar-hi pa i sucra-hi cadires!

Ara, s'han empecat «como tributo de cariñosa adhesión a nuestro Augusto Caudillo don Alfonso Carlos de Borbón de Austria Este (q. D. g.)» la idea de gravar la seva figura en una medalla i reproduir-la en un bust.

En la circular que han adreçat als incondicionals, diuen així:

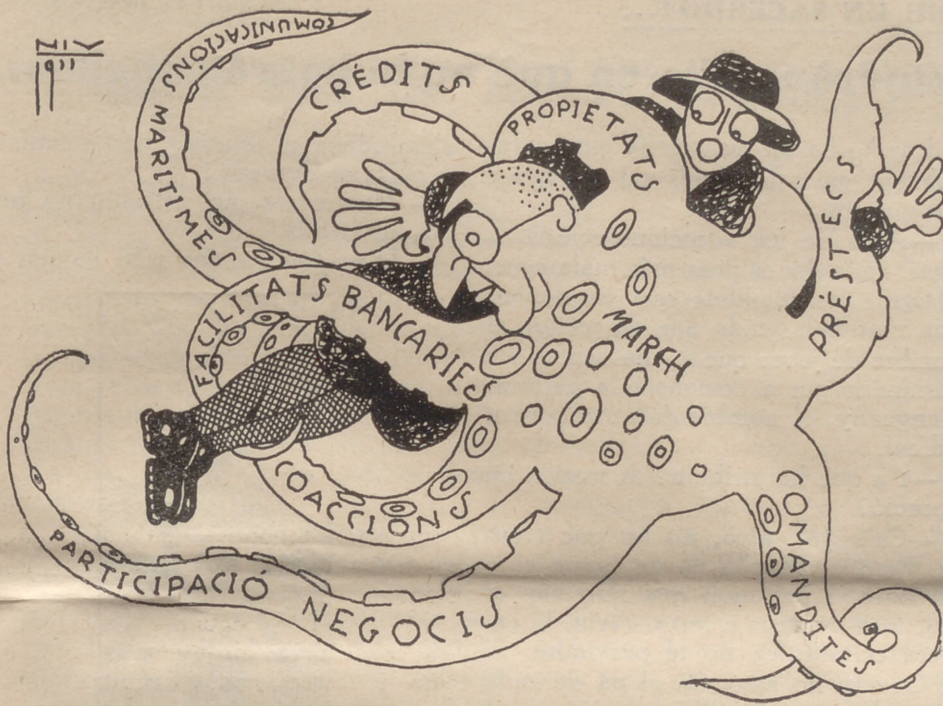
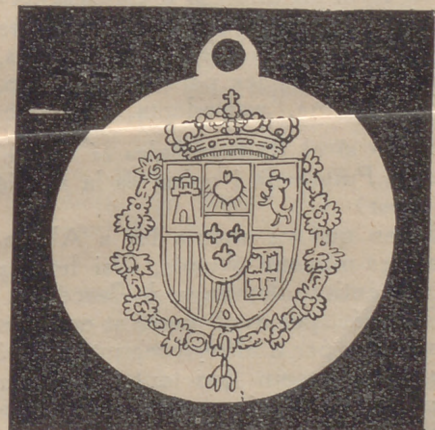
«Hoy es su persona una muestra visible de la protección divina a nuestra Santa Causa; un vínculo vivo que une el presente dolorido de hoy con el pasado heroico, cuando el Zuavo Pontificio resistía tan bravamente en la Puerta Pía como cuando al frente de sus leales de roja boina recorría los campos catalanes.

Sus gestas deben ser nuestro modelo; su piedad firmísima, el espejo donde la nuestra se aquilata; sus virtudes raciales, de verdadero caballero español, las que nosotros debemos imitar constantemente.

Creemos que os complacerá nuestra idea de anticiparnos al tiempo y a la Historia, esculpiendo su busto y grabando sus primeras medallas, como más tarde se grabarán sus monedas si Dios así lo tiene dispuesto.»

I esperant aquestes monedes—ben assentats, per a evitar el cansament—han engiponat les medalles el gravat de les quals reproduïm i que a llur revers hi ha l'escut monàrquic d'Espanya amb un quarter més, inventat per ells, que representa el Sagrat Cor de Jesús... Diuen que això ho han fet per tal de complir les profecies de la venerable Ràfols!

No, si de divertits ho són força els del Cercle Tradicionalista!

El secret de la victòria d'en March, a Mallorca...

LES FALLES DEL DOGMA CATOLIC

NO MATARÁS

Segons la tradició bíblica, el primer crim que s'executà sobre la terra fou el del fratricida Caïm. En aquest succés deu radicar el manament que a Moisès li fou escrit en pètria placa per la ploma divina en forma de llamp.

«No mataràs», predica la religió catòlica. «No mataràs», ve recalcant des de temps pretèrits la secular doctrina cristiana. I bé: ¿quin és el dogma que ha inspirat més venjances i que ha produït més morts? ¿Quina és la doctrina que allà en la llunyania del temps hagué despertat més guerres i flagells, més lluites bàrbars? Les guerres a Terra Santa. El terror inquisitorial. Els secrets horrorosos dels convents. La guerra carlina. Els requetès. El «Sindicato Libre». Suara, l'assassinat del ciutadà Borrell. I, encara és calenta la sang del jove Pujol occit vilment a Balaguer pels mateixos adoradors de Crist-Rei.

A l'ombra de la creu s'han perpetrat tota mena de crims. Els catòlics, amb el tòpic d'un Déu omnipotent i poderós pretenen abassegar la humanitat tota amb l'influx d'unes vestimentes hipòcrites. Sota l'amenaça ridícula d'un càstig etern i amb la falaz promesa d'una glòria hipotètica arrosseguen darrera seu una gran quantitat de consciències abúliques, d'esperits pusil·lanimes. Covardia exacerbada al grau superlatiu, puix que temen perills inexistent. Perills completament imaginaris. Càstigs que ningú no n'ha assolit la pro-

va feaent de llur existència. Fantasmagòriques quimeres. Somnis infantils.

Arrosseguen una gran massa insulsa, hipòcrita, amoral. Carnassa fofa. Res de sentimentalisme; perquè no senten. Res d'ètica ni de probitat. No saben, ni volen saber-ho, què signifiquen aquells mots.

Llur doctrina els dicta que quan un enemic pegui a una galta ells deuen parar l'altra galta. I és evident que cap catòlic no para l'altra galta quan el tusten; ans bé, ja pren ell la iniciativa en contra de l'adversari.

A les cròniques guerreres i als gravats antics veiem sempre l'element eclesiàstic en el comandament de les forces. En una mà la creu; a l'altra mà, l'espasa. A matar!

Primerament s'encomanen al Crist-Rei; després, ja immunitzats, lliures de tot càrrec de consciència, maten fredament, alevosament, en nom d'aquell Déu que ells diuen que és tot bona, tot rectitud, tot perfecció.

La sang bombollosa i calenta dels ciutadans estesos per la mà dels catòlics es filtra a la terra donant lloc a llibertat. Llurs crims quedaran en la immunitat insondable de la justícia togada. Però una mà misteriosa pasta el llevat de la justícia del poble.

Ja tornen, amb tot el seu verí i la seva rancúnia, els enemics de la República. Barrar-los-hi el pas, sigui com sigui, és per a tots un deure imperiós...

—«Ets catalanista?» — «Està clar que sí» — respondràs. Essent així, has de tenir en català els rètols del teu negoci, has d'escriure en català la teva correspondència, has d'afavorir el teatre de la nostra terra, i has de llegir, només, els diaris catalans. ¿No ho fas així? Doncs, ¿per què et dius catalanista?

Emili Barrera, conspirador

UNES QUANTES PREGUNTES.

Més d'una vegada, la premsa barcelonina d'Esquerra s'ha ocupat de les activitats sospitoses de l'ex-general Emili Barrera, primera figura del complot del 10 d'agost i un dels personatges més funestos que oferí la dictadura a Catalunya. Refugiat a París, fugitiu d'Espanya, no ha parat un sol dia de conspirar contra la República. La seva cambra de l'Hotel Madison, situat al núm. 143 del Boulevard Saint Germain, és, sovint, lloc de reunió de tots els monàrquics conspiradors. Allí, amb freqüència, coincideixen, l'Aunós, en Yanguas, en Calvo Sotelo, en Quiñones, el duc d'Alba, en Gabriel Maura, l'ex-duc de Miranda, en Ramon Sales i altres subjectes per l'estil. D'allí, hom sap que en surten ordres i diners, que en arribar a Espanya es converteixen en altres coses. Potser la causa de molts fets perturbadors de la vida de la República la trobaríem en aquella petita cambra d'hotel.

Avui, degudament informats, formularem unes preguntes:

Saben les nostres autoritats què va anar a fer l'ex-general Barrera a Font-Romeu els dies 2, 3 i 4 d'aquest mes?

Saben qui eren tres senyors de certa edat, de parla castellana, que coincidien amb ell al restaurant i amb ell, en automòbil, varen sortir en direcció a Carcassona?

Saben el paper que fa a Toulouse el fundador dels Sindicats Lliures, Ramon Sales, i les persones que rep, cada setmana, procedents de Barcelona?

Saben si el Ramon Sales té un delegat a Puigcerdà i quina és la missió d'aquest?

Saben què va anar a fer a Alemanya l'ex-ministre Aunós, i si ho sap alguna entitat alemanya de Barcelona?

Res més, per avui, malgrat ens quedí matèria per a altres preguntes. Però molt ens temem que tant les d'avui com les de demà es quedaran sense resposta.

DIU UN SACERDOT...

Vindrà un dia en què no hi haurà capellans...

Ens ho ha dit un capellà que, naturalment, no sabia amb qui es jugava els quartos...

—Això de les vocacions eclesiàstiques, cada dia es posa més malament. Malgrat les facilitats que es donen, fins materials, cada any és menor el nombre de joves que es matriculen als Seminaris per a començar la carrera. I enguany, el nombre és senzillament ridícul.

—I a què ho atribuiu? A manca de vocació?

—Ca! Jo, això, no ho puc creure. Però el capellà és un home com un altre, i per molt que miri cap al cel, toca de peus a terra. Avui, la carrera eclesiàstica no té pervindre. Si el Govern no assegura el pa de cada dia, el futur capellà passarà molta gana. I per això, molts desisteixen.

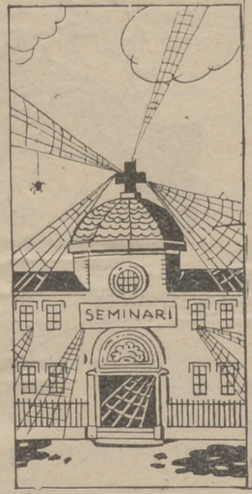
—Però, i l'aval dels fidels...

—Que és innocent vostè! Aquest diner servirà per a mantenir l'explendor del bisbat, de les catedrals i grans esglésies. Al capellà de poble, no li arribarà res. Aquesta, i cap més, és la causa del retraïment. Fins ara, el capellà que tenia sort i bons padrins feia carrera. El que no, «anava vivint». La República ha espatllat l'ofici. I qualsevol fill de casa modesta

s'embranca a estudiar per a tenir la misèria assegurada!

—Mentre els que estudiïn no penguin els hàbits!

—D'aquests, abans n'hi havien un

deu per cent. Eren els nois fills de pagès vius que, pagant les senyores del Foment de les Vocacions, feien dos o tres anys de carrera, instruint-se de frare. Després, es col·locaven en un comerç, i a viure! Ara passen del 30 per cent els que no acaben els estudis. Es una pena, cregu'm!

Heus ací el que ens ha dit un capellà, en pla d'expansionar-se...

—Bé hem de commemorar el centenari de la tradició!

INTENCIONS

L'últim dia de Rafael Campalans

Rafael Campalans estiuejava a la platja — una casa tota blanca vora la mar — de Torredembarra, corrupció de Torres de Barà, segurament. Corrupció que caldria corregir. Rafael Campalans passava un parell de mesos, amb l'esposa i els fills, en aquesta casa blanca vora la mar. Nosaltres érem veïns d'ells i volem aportar a les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA el record inoblidable de l'últim dia de vida d'aquest estimat amic nostre.

Rafael Campalans s'havia guanyat la simpatia — no una simpatia superficial, sinó profunda i entranyable — dels mariners. Li tenien respecte perquè l'endevinaven un home intel·ligent, amb aquella autèntica intel·ligència que no ofén per tal com els qui la posseeixen l'han expurgat de tot

orgull. L'estimaven tant que molts d'ells han plorat en veure'l mort: els vells, com si se'ls hagués mort un fill; els joves, com si se'ls hagués mort el pare. Si sabèssiu com us agràim aquest respecte, aquest afecte que sentieu vers ell!

Rafael Campalans anava i venia als seus quefers — no era un professional de la política: era un home que treballava — i l'esposa i els fills es veien molts dies privats de la seva companyia. Havia d'arribar dissabte a la tarda a Torredembarra. Arribà, però, a les dotze de la nit del divendres. I havent-li hom escrit que l'esposa d'un guarda de la torre on estiuejàvem havia infantat, preparava una festa per a l'endemà: una festa a la qual havia convidat amics de Barcelona i amics del barri de marina.

«Els religiosos han estat substituïts per professors seglars»...
(Mentida llegida a tota la premsa.)

En parlà, abans d'allitar-se, ple de joia, ple d'un entusiasme noblement infantívol.

L'endemà al matí — un matí rúfol i desagradable, amb un cel de color de plom i una mar lívida, d'ones que esclataven amb força a la roca plana i la cobrien d'escuma blanca—, Joaquim, una velleta de rostre fi, com tallat en vori, li digué:

—Avui hi ha tràngol, senyor. Avui la mar no és bona per a banyar-se.

Campalans somrigué agraint les paraules afectuoses de la velleta. I es passà bona part del matí escrivint. Treballava en un llibre sobre Rússia, que ara, malhauradament, restarà inèdit.

Elena i Albert, els fills — deu anys l'una, nou l'altre — jugaven al jardí. Zeppel, l'esposa, llegia: un llibre d'Henri de Mann.

Encara parlà de la festa que els infants tindrien a la nit: músiques, focs artificials, globus. I l'alegria que els infants tindrien era la seva alegria, noble i puríssima, d'home cordial i afectiu.

Després baixà a la platja. El matí tenia asprors i esborronaments de tardor; la mar esvalotada no convidava al bany; al cel s'empaïaven els núvols empesos pel vent. Campalans s'assegué a la sorra. Pensava no banyar-se aquell matí i, llegint la premsa, feia temps perquè Cessàrea, la serventa, el cridés a dinar.

Però s'esquinçaren els núvols i per l'esboranc aparegué el sol, un raig de sol pàl·lid, esporuguit. Calia aprofitar el moment de bonança. El matrimoni i els fills entraren a l'aigua. Era la una del mig dia. A la casa, Cessàrea posava la taula per al dinar: el dinar que ningú no menjaria.

Quan l'esposa i els dos infants eixien de l'aigua, ell, com tants dies, hi restà. En girar-se l'esposa cercant-lo amb la mirada, ja no el veié. Un corrent fortíssim se l'enduia vers les roques. Tal vegada l'amagaven als ulls de l'esposa les onades de llom verdós, coronades d'escuma; tal vegada l'havia engolit un remolí, per a escopir-lo després contra els esculls de la roca plana. Un crit agudíssim, terrible, d'espant i d'horror, fendí l'aire tràgic de la platja solitària. Al crit s'uniren els plors d'uns pobres infants que ja no tenien pare. Acudiren, Pepe, un carrabiner amic nostre; un pare i fill que viuen en una casa propera i que feren esforços heroics — esforços heroics que cal premiar — per a salvar l'amic; unes dones; l'àvia Quima; la serventa Cessàrea. La platja, tan quieta altres dies, era vibrant de crits i de plors.

A la casa, deserta, hi havia la taula parada amb els plats i la cristalleria, a punt per a dinar. En una altra taula hi havien uns llibres, unes quardilles, una estilogràfica. I un gran silenci, un enorme silenci, un terrible silenci.

Freres i monges, "madres" i "tr

El ciutadà de bona fe, home d'esquerres, que s'havia pres seriosament això de la substitució de l'ensenyament religiós, comença a donar-se compte que li han amagat l'ou. Les escoles confessionals seguiran, des de primer del mes vinent, funcionant com si aquí no hagués passat res. Els «padres» i els «hermanos», es treuran l'habit o llogaran professors auxiliars —de la crosta, naturalment—i «feta la llei, feta la trampa»...

Copiem de «El Matí», en una correspondència de Mollerusa:

«Els que marxen.—El dia 28 del mes passat, va marxar amb direcció a Tolosa (França), el que era director i que havia regentat fins en aquella data, el col·legi de Sant Josep, dirigit pels Germans de les Escoles Cristianes.

«Els que vénen.—Han pres possessió ja del Col·legi que fins ara havien regentat els Germans de les Escoles Cristianes, nous professors que es dedicaran també a l'ensenyança.»

Més clar, aigua.

I copiem, del mateix diari, aquesta nota de Valls:

«Col·legi nou.—Per tal de suplir la manca que per la Llei de Congregacions Religioses s'hauria sentit per la clausura del Col·legi de Sant Gabriel, s'ha constituït una societat mercantil, la qual ha comprat tot el material de l'esmentat Col·legi.

«El nou Col·legi compta amb un claustre de professors, la qual cosa li permetrà desenrotllar una tasca profitosa per als alumnes.

«Obrirà el primer d'octubre.»

I així, a cada poble. I la República, en ridícul.

Conten, els «congregacionistes», amb un aliat. És el senyor Manuel Brunet, el qual, des de «La Veu», fa objecte, a l'escola laica de la República, de la següent agressió:

«Caldria que urgentment es publicuessin els noms i les direccions de totes les escoles catòliques barcelonines on poden dirigir-se els pares de família. No sé si s'ha fet alguna cosa semblant, però el fet és — he pogut comprovar-ho — que la gent va desorientada, sobretot a Barcelona.»

Quina llàstima que no hagués acabat la carrera!

Per a suplir els religiosos, en llurs propis col·legis, i burlar-se, així, de la llei, l'anomenada «Federació i Amics de l'Ensenyament», domiciliada a Madrid, ha facilitat professorat cavernícola. A l'ensem, s'ha adreçat a tots els col·legis catòlics, oferint els seus serveis sobre informació de professorat no oficial, per bé que sí titulat, tant per a l'ensenyament primari i mitjà, com superior i escoles especials.

Igualment ofereix als pares de família catòlics, informes sobre professors particulars, residències d'estudiants i altres centres d'ensenyança catòlica.

El servei està, doncs, muntat a la perfecció. No mancaran escoles religioses...

A Lleida, només, ha sortit una veu de protesta. En assabentar-se els mestres i estudiants liberals que s'anava a constituir una «Associació Mútua de Pares de Família» per tal de crear escoles privades — que estarien pràcticament regentades per religiosos — s'han adreçat al ministre d'Instrucció demanant que no se'ls permeti l'establiment d'aquestes escoles...

I malgrat tot, els col·legis de la Mútua començaran a funcionar a primer de mes.

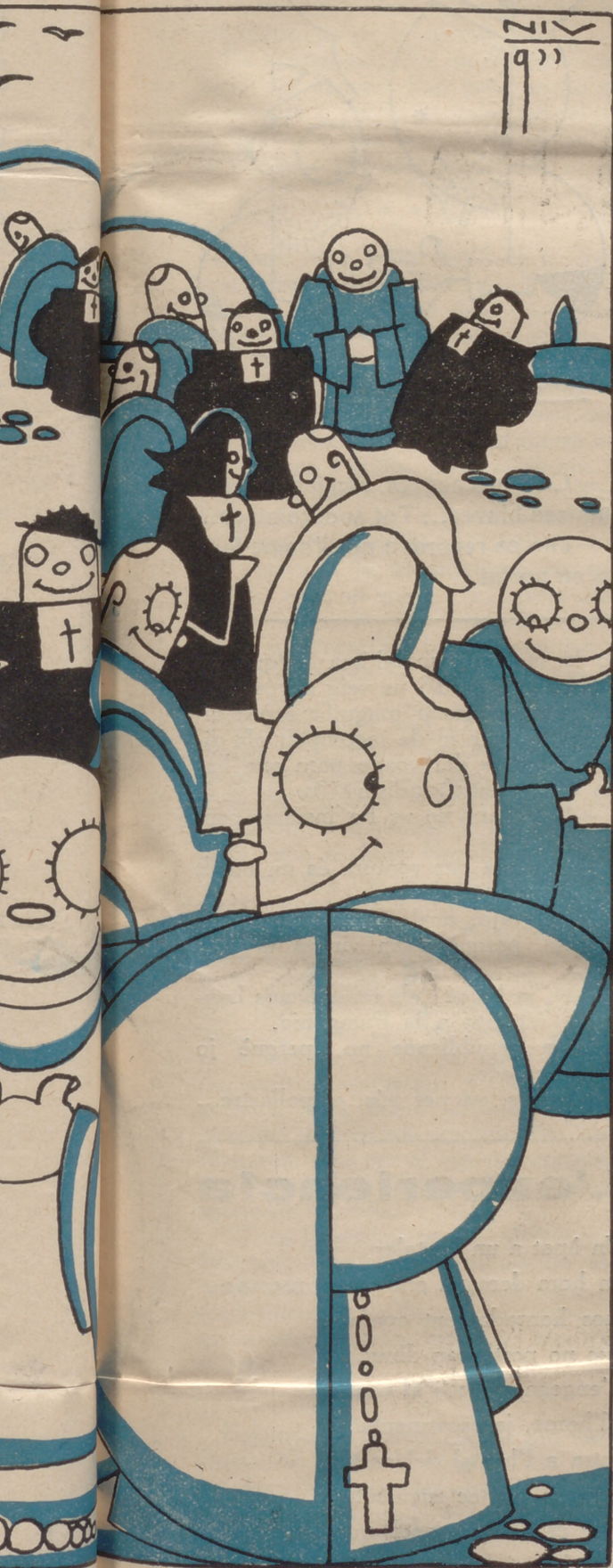
A Catalunya, funcionaven els següents col·legis religiosos de segona ensenyança:

L'enganyifa de de l'ensenyae

«Hermanos» es fan un tip de riure!

fa de la substitució
nyant rel.ligiós

Germans de la Doctrina Cristiana.—Dos a Barcelona, un a Tarragona i un a Figueres.

Escolapis.—Quatre a Barcelona i un a cada una d'aquestes poblacions: Caldes de Montbui, Terrassa, Tàrraga, Vilanova, Olot, Calella, Sabadell, Mataró, Igualada, Balaguer i Puigcerdà.

Maristes.—Tres a Barcelona, un a Mataró (Valldemia) un a Vic i un a Girona.

Missioners del Sagrat Cor de Jesús.—Un a Barcelona.

Fills de la Sagrada Família.—Un a Tremp i un a Blanes.

Salesians.—Un a Barcelona i un a Mataró.

Marianistes.—Un a Granollers.

Caputxins.—Un a Borges Blanques.

* * *

Aneïn ara per les monges.

Aquestes regentaven els següents col.legis de segona ensenyança:

Carmelites de la Caritat.—Dos a Barcelona, un a Manresa, un a Puigcerdà, un a Tàrraga i un a Girona.

Santa Teresa.—Dos a Barcelona.

Dames de Saint Maure.—Un a Barcelona.

Escolàpies.—Un a Barcelona.

Jesús i Maria.—Dos a Barcelona.

Mercedàries.—Un a Sitges...

I alguns ens en devem deixar.

* * *

D'aquests 45 col.legis, no sabem que cap deixi de reanudar el dia primer d'octubre les classes. Les «Associacions de Pares de Família» han obrat un miracle. Un canvi de nom, un canvi d'indumentària i un canvi de personal.

I aquí no ha passat res. Les Congregacions poderoses tindran llurs escoles en els mateixos edificis, propietat ara dels «parets de família». Les més modestes, han llogat locals propers, on han traslladat llurs instal·lacions. Sabem d'unes monges que van

anar a llogar una torre que s'està acabant a Horta, per tal de traslladar-hi el col·legi.

—¿Per què, en lloc de llogar-la, no me la compren? — les hi preguntà l'amo.

—No cal! L'any que ve confiem tornar a ésser a casa!

* * *

Però, en alguns llocs, com a Mataró, el cas té major gravetat. Els maristes han fundat una «Société Immobilière Mondiale», que ara és propietària de tots els seus col·legis, i aquesta entitat francesa ha conseguit de l'Ajuntament mataroní «que siga declarada zona industrial el clos que ocupa el col·legi de Valldemia».

La declaració de zona industrial feta per l'actual Ajuntament a favor de la «Société Immobilière Mondiale», actual propietària del Col·legi Valldemia, representa de fet que la ciutat renuncia a la seva sobirania en aquells tros del seu territori. Es modifica el plànol de la ciutat, deixant per sempre més sense efecte la continuació dels carrers de Meléndez i Carme, i es crea per l'avenir una situació de dret, favorable absolutament en tot, a aquesta empresa, i, per tant, perjudicial absolutament en tot, a la ciutat. I si encara tenim en compte que aquesta Societat és estrangera, no hem de raonar gaire per a recalcar la major gravetat de l'afer.

Les forces d'esquerra de Mataró han recorregut contra aquest acord municipal. Però ens temem que no en treuran res!

* * *

I, mentrestant, frares i monges, «hermanos» i «madres» s'hi fan un tip de riure!

La diada de l'Onze de setembre

El 11 de setembre de 1714. En recordar, el passat dilluns, aquesta data, Catalunya va vibrar d'entusiasme. El poble, complint un deure patriòtic, va acudir, en pelegrinatge fervorós, al peu de l'estàtua de Rafael Casanova, a portar-hi el seu tribut de flors. Corones, ramells, llorer i brancatge, emplenaven el monument. Les cintes barrades ens deien els noms dels patriotes, innumbrables, que des de la nit abans fins a la matinada següent, anaven desfilant, com complint un ritm ineludible. El cant del nostre himne omplia l'espai...

Catalunya, en un moment de consciència patriòtica, oblidant diferències, unida en un col·lectiu sentiment, va commemorar la data gloriosa amb esplendor mai no igualat. Va do-

nar fe del seu entusiasme nacionalista, que res no farà minvar...

Solament, els balcons tancats del Passeig de Gràcia, aquells balcons que, quan les manifestacions «patriòtiques» de Primo de Rivera lluien els draps borbònics, restaven tancats rancuniosament. Per a ells, no n'hi havia de festa...

Compadim-los. Catalunya anirà fent la seva via, i ells, pobres, mossegant-se els punys, restaran amagats recordant aquells temps d'oprobri, per a ells tan profitosos, que no tornaran mai més.

El passat dilluns, Catalunya va fer una nova afirmació de la seva personalitat. Cada flor era un desig. Cada crit, una oració patriòtica...

DIALEGS

La pacificació dels esperits

—Creieu-me, Jaume: si la República vol aguantar-se, no té altre remei que rectificar les seves orientacions i anar de dret a cercar solucions de concòrdia per tal de lograr la pacificació dels esperits. De no fer-ho així, qui sap on anirem a parar.

—Vós, senyor Ramon, ho trobeu tot molt planer i aviat ho arregleu. No hi ha dubte que la pacificació dels esperits faria un gran bé a la República: però, com es logra això?

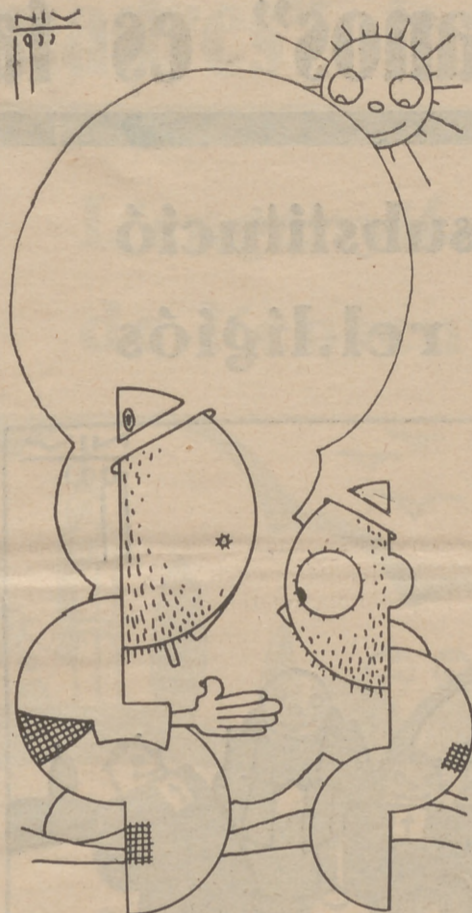
—Senzillament: frenant un xic les rodes del carro que ha corregut massa, i fent marxa enrera. ¿No creieu que s'ha anat una mica massa lluny amb la prohibició de l'ensenyança religiosa, amb el repartiment de les grans finques rústiques i amb la in-

cautació dels béns de les ordres religioses?

—Així, per a vós, la pacificació dels esperits hauria de consistir a rectificar tot el que la República ha fet de liberal i de revolucionari. Per tal que regni la pau s'hauria de consentir que els jesuïtes tornessin a reprendre la direcció espiritual d'Espanya i encendre els forns on es coïen abans les anomenades classes directores amb l'objecte d'assegurar el predominio de les castes privilegiades; que les jerarquies eclesiàstiques estiguessin per damunt de les civils i junt amb els militars fossin el suport d'una societat envilida sense honor, sense justícia i sense llibertat; que el robatori a l'engrós consagrat per velles pragmàtiques reials i títols de noblesa fos respectat pels segles dels segles, mentrestant el poble es moria de fam i havia d'ajupir-se a totes les imposicions si volia gaudir d'un mos de pa i disposar d'un jaç on caure extenuat pel treball; que tot rutllés com abans i que el canvi de règim hagués estat una comèdia... no és així?

—Ui, ui, ui!... Com us embranqueu... Vós i jo no arribaríem pas a entendre'ns.

—Es clar que no: vós sols voldríeu pacificar els esperits d'una classe i mentrestant els altres, que són la immensa majoria del poble, que seguissin aguantant sense protesta totes les iniquitats. Jo també la vull aquesta pacificació, però deguda a una ampla justícia que permeti tothom viure honradament del seu treball i tenir absoluta llibertat de consciència: que no comporti l'esclavatge de la misèria i de la ignorància per als desvalguts, al costat de l'opulència insultant i vexadora dels explotadors. Mes ¿com voleu que jo estigui tranquil i satisfet al costat vostre, si després de fer-me un tip de treballar arribo a casa i tro-

—Camises negres, camises grises, camises blaves... Tot son camises...

—I no es recorden que l'home feliç no en porta!

bo la mainada malaltissa perquè no s'alimenten prou i us veig a vós gaudint d'un benestar magnífic sense altre esforç que el de recomptar els diners heretats del vostre pare que havia estat contrabandista?

—Jo encara no us he insultat com feu vós.

—¿Es que per ventura és un insult dir la veritat?

—Bé, vaja, acabem; i anem amb compte, perquè quan vindrà la nostra...

—Sí, ja ho sé; els republicans hauríem d'emigrar a la Patagònia.

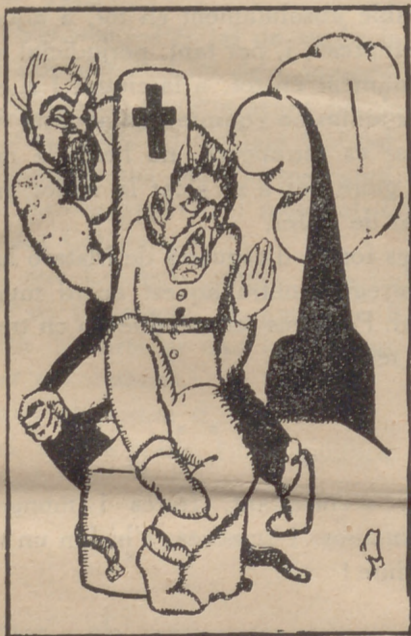
—Els republicans no, perquè jo també en sóc.

—Doncs, va per vós, el pollastre...

L'experiencia

(Un àpat a un hostaler un hom demanà amb gran pressa; mes honradament confessa que no porta cap diner.

L'engega el beco al carrer i l'home, ja escarmentat, entra a l'hostal del costat, demana un tec suculent, i no es declara insolvent fins després que s'ha atipat.

—Resigna't. Pensa que passes a millor vida.

—Sí és per això, no us molesteu. Ja estic bé en aquesta.

ESPIONATGE

Aquests dies la nostra Premsa s'ha preocupat d'un afer molt delicat i de molta importància. Es tracta de l'espionatge que les potències exerceixen a les illes Balears, que, com ningú no ignora, són un punt estratègic de valor extraordinari en el cas d'una guerra a la Mediterrània. La possessió d'aquestes illes, directament o indirectament, ha estat de molts anys el desig de totes les potències interessades en les qüestions de la nostra mar.

Particularment des de fa uns cinc anys, les Balears han estat motiu de converses i pactes secrets per tal de posar-les, el cas arribat, al servei de la potència pactant.

* * *

L'any 1928, amb motiu de la visita que feren a Roma l'ex-rei i Primo de Rivera, els dictadors dels dos països establiren un pacte d'amistat segons el qual les nostres illes serien el refugi i lloc d'avituallament dels vaixells de guerra italians i, en cas necessari, gairebé imprescindible en una guerra entre França i Itàlia, com aleshores es temia, la nostra esquadra i els nostres homes haurien servit la causa del feix.

Vingué la República. El perill d'una guerra a la Mediterrània no està esvaït, ni molt menys. El pacte amb la Itàlia feixista fou rescindit per establir un pacte semblant—recordeu el viatge d'Herriot — amb la França republicana.

Fa cinc anys que l'Estat espanyol dedica una atenció preferent a la defensa de les Balears, especialment de l'illa de Menorca, militarment la més important, a la capital de la qual hi ha instal·lada la Base Naval. Durant els darrers anys ha estat retirat el material de guerra envellit i s'ha dotat tant a la Base, com a la fortalesa de La Mola i els forts de les costes, de material moderníssim en tots els aspectes. Ben aviat començaran les obres del dragat del port de Mahó, al qual es dotarà també d'una nova entrada de caràcter estratègic, i tota aquesta activitat seria pueril atribuir-la a necessitats comercials en una illa com Menorca, que per al seu comerç exterior en té ben bé prou amb l'actual servei de vaixells.

Tota l'activitat que es desplega a Menorca—fortificació, millora de material, dragatge, etc.—té un caràcter exclusivament militar amb mires a un pròxim i gens hipotètic conflicte guerrer.

* * *

Espanya ha patentitzat el seu pacifisme. No volem la guerra. Però, amb tot, les circumstàncies ens poden obligar a tòrcer la nostra voluntat de neutralitat. I, encara, per a mantenir nos

neutres ens caldrà ésser prou forts per a imposar la nostra decisió. Espanya haurà de defensar les Balears de la cobejança de les altres potències, tant si ens trobem en situació de beligerants com en la d'espectadors.

La defensa de les Balears, arribat el moment, podrà fer-se amb els nous canons de més de vint quilòmetres d'alçanç. Mentrestant, el Govern no pot negligir ni un sol moment la defensa de les illes de l'espionatge internacional. La qüestió mereix, a part totes les consideracions d'ordre militar, una atenció especialíssima per dues circumstàncies.

En primer lloc, a les Balears hi predominen les dretes i de les dretes, el sector més podrit. El contrabandista March, l'home dels mils negocis bruts, d'una tal influència econòmica que, segons l'ex-ministre senyor Carner, si la República no acaba amb ell, ell acabarà amb la República; aquest home fatídic, ha estat elegit vocal al Tribunal de Garanties Constitucionals. Això és un símptoma molt important. Les Balears són, també, el refugi d'un nombre crescutíssim de militars i marins monàrquics. Aquesta gent, per odi a la República, són capaços de

qualsevol traïció, de vendre's miserablement el poble que els paga.

En segon lloc, la consciència nacional de les illes, resta adormida. Especialment a Menorca, on el percentatge de militars i marins és molt crescut, la influència i catalanofòbia dels quals ha fet oblidar totalment als menorquins l'abisme espiritual que els separa de Castella.

Les Balears, que han conegut la dominació alarb, catalana, francesa, anglesa, espanyola, han caigut en un lamentable indiferentisme molt perillós. Un poble sense consciència nacional, indiferent als destins de la pròpia pàtria, sense anhels de llibertat, acceptarà fàcilment, sense resistència, la dominació d'un altre poble.

La manca d'una forta consciència nacional i el predomini espiritual i polític del més tronat i abjecte monarquisme, són factors d'una evident importància que, conscientment o inconscientment, poden afavorir els designis malèvols de l'estranger.

L'advertiment està fet. Ni un dubte, ni un moment de vacil·lació a aplicar les mesures necessàries per a desbaratar els plans d'espionatge.

— Els enemics de la República prenen per debilitat la bonhomia. I, com que s'envoltonen un xic massa, caldrà fer-los veure la realitat.

—Sí, senyor, sí. Nosaltres sempre ho havem estat de republicans! Ara, que havent-hi un rei, no era pas cosa de fer-li un «feio».

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble cacic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Vinaixa

«CORBS» I CACIQUISME

La majoria dels lectors forans ja sabran a quina persona del poble es dona el qualificatiu de «corb». Sempre és el capellà. Amb la seva indumentària i amb els seus instints és el que més s'hi assembla. El corb es troba bé en mig de l'ase mort. El corb-capellà també es troba bé en mig de la carn morta dels homes de la monarquia i del caciquisme corromput que a la descarada i en forma dictatorial actua en aquest poble; perquè són ells qui li donen vida.

Es curiós veure com el «corb» d'aquí ataca descaradament la República i com les autoritats locals que es diuen de «Joventut Republicana» ho consenten. No és d'estranyar, però, si hom observa les hores d'entrada a «missa». Només hi van els homes de «Joventut Republicana», que són tots, exclusivament tots, els mateixos que militaven als rengles d'aquella ignominiosa U. P.

Mentre els homes esquerrans ens hem adonat que les campanes de l'església toquen més ara que abans de l'adveniment de la República (i que com és natural ens molesta tant toqueig) pel que es veu l'alcalde ni s'ha assabentat que amb la seva autoritat podria regular aquest escàndol, que per mitjà de les campanes, el «corb» ens dona cada festa. Es una arma com una altra que emprà aquest «individu» per ferir els sentiments republicans dels homes d'esquerra.

Es vergonyant veure com aquest home vestit diferent dels altres actua descaradament contra el règim. Ell, malgrat haver-hi una llei que prohibeix l'ensenyament religiós, d'acord amb els mestres locals — que també són gent de capelleta — anava cada dia a l'escola a ensenyar als infants la «seva» doctrina. La nostra minoria representada a l'Ajuntament protesta d'aquesta arbitrariedad i la majoria, que són, com ja hem dit, els de «Joventut», no féu pas res. Finalment, el cap de la nostra minoria declarà en sessió pública que no es podia tolerar per un sol moment més que fossin vexats els sentiments republicans del poble i que per tant eren els que tenien el govern local els que assolien llur responsabilitat de tot el que esdevingués d'aquest cas. Amb aquesta actitud, amb aquesta amenaça, fou possible de poder allunyar el «corb» de l'escola. Segurament que aquesta actitud l'haurem

d'adoptar en altres ocasions si la majoria continua obrant en forma dictatorial com ve fent-ho.

De moment, que serveixin aquestes paraules per assabentar el «corb» indesitjable i l'alcalde cacic que des d'avui seran dutes a la publicitat totes les seves arbitrariedades.

TRES DEL POBLE.

Eleccions... Guanyen March i els agraris. Més eleccions. Surten Calvo Sotelo i Silió. El poble — que és l'únic factor nacional amb dret a opinar — ha estat alié a aquestes eleccions. Deixeu que parli!

Vic

F. J. C. INCUBADORA FEIXISTA?

Creiem que el fejecisme es desencarila. Es veu que es cansa de curssets d'estudis i de comunions generals.

Creiem que el fejecisme es treu la careta; i no seria estrany que sota la careta d'aqueix cristianisme militant descobríssim el rostre ferreny d'un feixisme en germen.

El fejecisme comença a estar tip de conferències, s'avorreix en els interiors excessivament místics i penumbrosos de les esglésies parroquials, i en busca de llum es tira al carrer, millor dit, a la muntanya.

Sense perdre aquella mansuetud filla de l'unció re'igiosa que els és habitual, van a les proximitats de les finques de les senyores milionàries aixecant-hi campaments i altars.

Naturalment, ells hi van amb bona fe, sols a fer obra cristiana. ¿Què hi fa que vagin més o menys uniformats? No vol dir res que portin ensenyes i banderes, són

—Ja ho veu... Tot Barcelona va anar a posar flors a l'estàtua de Casanova...

—Psh! Però nosaltres, els aristòcrates, no hi érem!

tan innocents! ; Tot ho fan a major glòria! No; no mal penseu, tampoc, si uns senyors engegen uns discursos més o menys bel·licosos, més o menys ofensius, per als governs actuals; si ataquen durament algunes lleis de la República... ; Tot es fa amb bona fi!

No us espanteu tampoc si sabeu o llegiu al seu organ Flama que reberen en *formació* l'Excm. Cardenal-Arquebisbe de Tarragona i als prelats de Solsona i Vic. en el campament dels braus «Minyons de Muntanya» en les proximitats d'una finca dita el «Llor» propietat d'una coneguda senyora de Roda.

No cal amoinar-s'hi; ens hem de fer càrrec, hem de voler fer-nos càrrec del naturalíssim que resulta que una societat que es digui política vesteixi més o menys d'uniforme als seus braus «Minyons», que els fac *prometre* solemnement (no sabem què però ens ho figurem) davant de les autoritats eclesiàstiques més amunt esmentades, després d'una solemne missa de campanya (com aquelles que tan agradaven a l'ex-rei); que vagin a rebre en *formació*—s', senyor, sí!—com els soldats, als prelats i Cardenals com si fossin generals o corone's.

No es penseu que ho facin per militaritzar els joves, no!... només és per fer bonic...

Però ¿veritat que tanta *organització*, tanta *formació*, tanta espectacularitat, sembla que s'aparta de la humilitat cristiana que diuen propugnar?..

¿Veritat que s'assembla molt, molt, massa, a aquelles aparatoses formacions feixistes?...

F. F. R.

Terrassa

RIDICULESES

Dies passats aparegueren en algunes cantonades de la nostra ciutat uns pasquins de «l'ideal feixista», redactats en aquests termes: «Santiago y cierra España. Sólo la fe es merecedora del triunfo. Sirve un ideal con fe. El ideal del español es España. El ideal de España es el Fascio. Ideal, España, Fascio, es la trinidad de mi salvación».

No cal dir el panxò de riure que s'hi va fer el poble!

S.

Cardedeu

NO ES TOT U

Per dintre de pocs diumenges està anunciada la processó coneguda des d'anys per la «dels senyors». Hom comenta que des de la República s'hagi suprimit la processó del Dijous Sant, i es continui celebrant la de Corpus i la «dels senyors». Tot té la seva explicació: la primera la paga el senyor Rector de la seva butxaca, i les altres les té àmpliament subvencionades.

I, està clar, de teves a meves...

RAU.

«Hemos vuelto a ser los amos de la calle». Exactament com ara fa vint anys. Quina pena fa que el rellotge no camini per a tothom amb el mateix ritme!

Pobla de Montornés

LA TRINXERA CLERICAL S'ESBERLA.

El dia vuit de setembre, diada de Festa Major, es celebrà el primer acte cívic amb la inscripció d'un nen en el jutjat.

Felicitem els pares de la criatureta pel valor moral que representa trencar el glaç de la ignorància, de la tradició i de la superstició.

L'acte va resultar un èxit. A dos quarts de dotze del matí es formà una manifestació davant el Sindicat Agrícola. Anaven al cap tres banderes, la republicana, la catalana i la dels rabassaires, i hi assistiren la majoria dels rabassaires, l'Agrupació Republicana i tots els ciutadans d'esperit independent, al mateix temps que molts de veïns dels pobles del voltant; també hi prengueren part els «Xiquets de Valls», junt amb una colla de dolçaines que feren vibrar amb fermesa les belles notes de «La Marsellesa».

En arribar la manifestació davant la casa dels pares de la criatureta, en obsequi, seu e's «Xiquets de Valls» feren el pilar de quatre, formant un quadre marevellós entre els castellers amb llurs camises vermelles i les tres banderes que es besaven quan el vent les feia onejar.

Llavors la manifestació, junt amb l'acompanyament, passant pels principals carrers de la població, on eren saludats pels simpatitzants d'aquell acte cívic, en arribar al jutjat les tres banderes creuades formaren un arc de triomf per on va passar l'acompanyament.

En acabar de formalitzar l'acte oficialment, esclatà un xardarosa ovació que crec que va ressonar a les orelles dels cavernícoles.

En el moment d'entrar al portal de casa dels pares del petit ciutadà democràtic, els aplaudiments feien espurnes, barrejats amb els visques als pares de la criatureta. Es realitzaren tots aquests actes sense el més petit incident.

A la trinxera clerical se li ha obert una esclatxa per on passaran els aires de llibertat.

BORRAS.

San Adrià de Besós

ELS LLIGUERS

Ens ocuparem, aquesta setmana, dels catalaníssims lliguers. Del «Centre Català», puntualitzant.

Aquest Centre, adherit a la Lliga, inaugurarà el seu nou estatge el divendres dia 8 del mes que estem, amb una acte al qual ells han donat el nom de públic. Abans, però, de la inauguració, havien escampat uns manifestos on, entre altres coses divertides, veiérem allò de «si us feu càrrec de la responsabilitat que cau damunt vostre...»

També hom pot trobar en aquest manifest una fuetada per als Bolós, Soler i Roig, els tres regidors que no van a les sessions de resultes del cas Royo-Bolós (tots ells de la Lliga) que nosa'tres repenjàrem i comentàrem. Diu així:

«Ells són, amb la seva disciplina, els

que exigiran als vostres representants el compliment de llur deure; aquestes organitzacions, si tenen l'alt concepte que s'ha de tenir de la política, seran les que evitaran el caciquisme, les conxorxes, els exclusivismes d'un home en perjudici dels altres, 'es que evitaran que no es repeteixi l'espectacle del nostre Ajuntament, perquè imposaran la disciplina del partit i privaran que per un «tiquis-miquis» pugui haver-hi uns senyors que sentint-se molestats, abandonin...»

I prou, per a demostrar que la Lliga que són els «royistes» i els «bolistes».

Que mossèn Brunet els salvi!

Recollim un rumor que no ens estranyaria que fos cert. Cas d'ésser així, cal un aclariment tot seguit de qui li pertoqui.

Sabem que es realitzen treballs per tal de formar un Centre addicte a la Socialista, i se'ns diu que l'Alcalde, En Francesc Micheli, hi formarà.

Recomanem altra volta un aclariment de qui li pertoqui.

J. GRAU.

Girona

UN ENEMIC DE CATALUNYA I DE LA REPUBLICA.

Els que som veritables republicans, els que som veritables catalanistes d'esquerra, no podem deixar sense protesta el fet ocorregut a Girona amb motiu de l'anada a aquella ciutat del venerable President de la Generalitat de Catalunya, En Francesc Macià.

Una alta personalitat militar, un general, pocs moments abans de l'arribada del cotxe oficial del President de Catalunya va preguntar a un altre militar amb to despectiu, el següent, que transcrivim textualment: ¿Quién es que llega primero? ¿«ese» de la Generalidad?

Aquesta pregunta en llavis d'un general de la República no podem acceptar-la de cap de les maneres, i no podem acceptar-la, perquè suposa una manca de respecte i de menyspreu envers la més alta autoritat de Catalunya.

El mateix general, en l'acte d'inauguració de les Escoles, quan el President de Catalunya s'aixecà a parlar, tothom, públic, autoritats i presidència de l'acte feren el mateix; i el general va aixecar-se el darrer.

Nosaltres, com ja diem en començar, catalanistes d'esquerra, fermes republicans, protestem de les paraules d'aquest general i suposem que els diputats que aquell dia eren a Girona i principalment algun d'aquells a qui hom va comunicar les dites paraules, hi diran la seva al Parlament de Catalunya.

Com a modestos periodistes, com a ciutadans, nosaltres hem complert amb el nostre deure en denunciar aquest fet.

E. ROURA TUNEU.

Ara resulta que el senyor Alba és un ferret republicà!

Està ben vist que enlloc no passen les coses que passen a Espanya.

REPICS

Manuel Brunet, a «La Veu», va publicar un article, hipòcrita i groller, referint-se a unes suposades desconsideracions de que fou objecte el senyor Macià, a La Garriga. Tots els diaris de Madrid, enemics de l'autonomia de Catalunya, varen recollir la falsa informació, contents i satisfets. I el trist articulista de «La Veu» s'ha quedat satisfet amb què el seu llot hagi estat aprofitat...

Tanmateix la figura de Francesc Macià és un bon xic massa alta perquè li arribin les escopinades d'un Brunet qualsevol!

Els esquerrans de Girona, estan indignats pel fet d'ocupar el càrrec de president del Consell Provincial que entén en la qüestió de l'ensenyament religiós, un senyor que és monàrquic i tradicionalista, i havia estat de la Unió Patriòtica.

¿D'això es queixen els bons amics de Girona? A Barcelona, cobrant de la República, els tenim a dotzenes.

Els casinets d'Acció Catalana es queden sense socis. L'Hurtado ja no sap què prometre'ls, per tal d'evitar que se n'hi vagin...

Res. Ara les masses són molt desagrades.

Certs diaris de Madrid estan que bufen davant del fet de que els catalans segueixin acaparant els campionats esportius, i, està clar, tornen a retreure'ns allò tan suat de *el egoísmo*. Til.la, molta til.la.

Per a defensar coses indefensables, a «La Veu» ningú li passa la mà per la cara. L'altre dia volia defensar, amb raons ridícules i amb unes insídies de poc preu, l'actitud de les dones que van per les cases coaccionant les veïnes per tal que votin la Lliga.

I el dia que, alguna ciutadana poc pacient n'estovi alguna, sortirà parlant dels «atropellaments de l'Esquerra».

Aquell carcamal de Ramir de Maeztu, encara fa mítings, per aquests móns, alabrant la política de Primo de Rivera i enlairant la seva figura. Es veu que Ramir de Maeztu té un estómac que és un model d'agraïment.

El senyor Joan Antoni Primo de Rivera, fill del dictador, aspira a ésser l'Hitler espanyol. Ja veiem que hi haurà raons, puix la mateixa pretensió tenen l'Albiñana, en Calvo Sotelo i l'Herrera!

La caverna s'ha avalotat davant l'anunci d'una exposició del Desnú. I els seus diaris, han dit vulgaritats pel broc gros.

Els infeliços, incapaçs de veure en el nu ver més que matèria, no cauen en què Déu ens fa venir nuets al món...

En Pujals, certa vegada, es va barallar amb un ateneïsta. Hi hagueren paraules grosses, i els amics hi intervingueren.

—Senyor meu—va dir, poc després, en Pujals al seu contrincant. —Perdoni'm que abans li hagi dit idiota. Aquest maleit vici que tinc de dir tot el que penso...

L'ex-general Sanjurjo, va dir a la Urraca Pastor, que va anar a visitar-lo...

—Jo no anava contra la República. Ara, que si aquesta hagués caigut per culpa del moviment...

L'ex-general Sanjurjo seria un dictador perfecte. Car pren els ciutadans per idiotes.

A Sant Sebastià ha mort un conegut cavernícola, i en les esqueles li han posat els seus familiars, a més del títol de «doctor en dret» el de «adorador nocturn».

Aquí, d'adoradors de nit, en tenim a milers i no s'hi fan veure.

La Juventut Tradicionalista fa un Congrés. No hi tenim res a dir, puix cadascú es diverteix com vol.

En la circular anunciadora del Congrés, diu així la veterana «juventut»:

«¡Jóvenes tradicionalistas! Hagamos todos el propósito de ser buenos sembradores, tomemos el ejemplo de nuestros padres, de nuestros abuelos, de los viejos soldados de la Tradición».

Això, suposem que va amb música de «La Rosa del Azafrán».

El senyor Selvas va obsequiar amb un banquet els periodistes que fan informació al Govern civil.

N'hi assistiren quaranta nou.

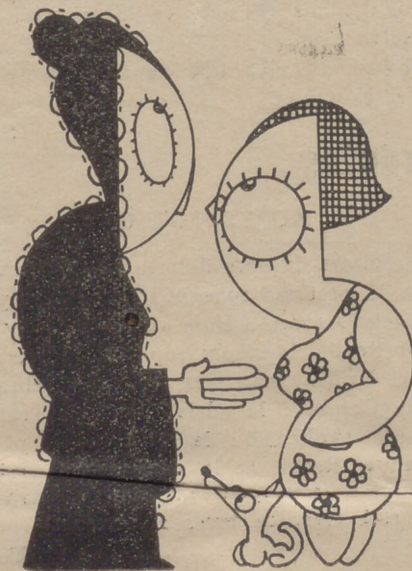
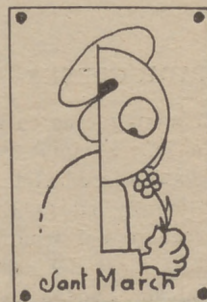
El senyor Selvas ignorava que la premsa tingués tanta extensió.

Els de «La Nación» són «tontos». Vegin el que deien dies passats:

«Después de cincuenta años de escuela laica, resulta, según viene diciendo ahora *L'Homme Libre*, que el 40 por 100 de los reclutas de la guarnición de París son analfabetos».

Aquest pobre argument se'ls pot girar com un mitjó. Després de dos cents anys d'escola catòlica, Espanya és el país que té més analfabets.»

—Que ja no es marxista el teu fill?

—No. Ara s'ha fet «marchista». Diu que això, dona més.

CORRESPONDENCIA

Ignaci P. T.—Es molt fluixet d'estil i d'interès. Proveu altra vegada.—*Regué de Bellmunt.*—Esjà bé, però és massa doctrinal. ¿Per què no envia coses més lleugeres?—*Sopes.*—Hem de confessar que no ho hem entès, — *Antoni B. G.*—Estem del

tot conformes i procurarem complaure-us. —*Raret.*—No ho devem haver rebut. Ho hem cercat inútilment.—*Bel i C.^a*—Ens n'ocuparem amb més catxassa. El vers no encaixa.—*E, Tarras.*—Ja en teniem antecedents d'aquest subjecte. Podeu enviar-nos les dades que oferiu. Cal tractar aquesta gent com es mereix.—*López.*—No, home, no! Poseu-vos tranquil, que hi ha

més dies que llonganisses. — *Spartacus.*—Va de primera. Podeu seguir enviant.—*Tres del poble.*—Anirà, arregladet. Però cal fer-ho més curt.—*Gran.*—En posarem un. No ens feu articles doctrinals!—*Vigo.*—Xafarderies volem, i no doctrina. Mirarem d'inquibir-ho.—*F. F. R.*—El mateix us diem.—*Mèt.*—El ninot és més dolent que un cavernícola.

CASA DE CARITAT DE BARCELONA**SERVEI PÚBLIC DE POMPES FÚNEBRES**

Fa públic que **ha traslladat** el seu despatx i oficines al carrer de

Muntaner, n.º 82

Telèfons 80028 i 80029

Llegiu i propagueu

“LA HUMANITAT”

Immillorable informació
Diari modern Catalanista d'Esquerra

La traveta a l'Assemblea de Parlamentaris

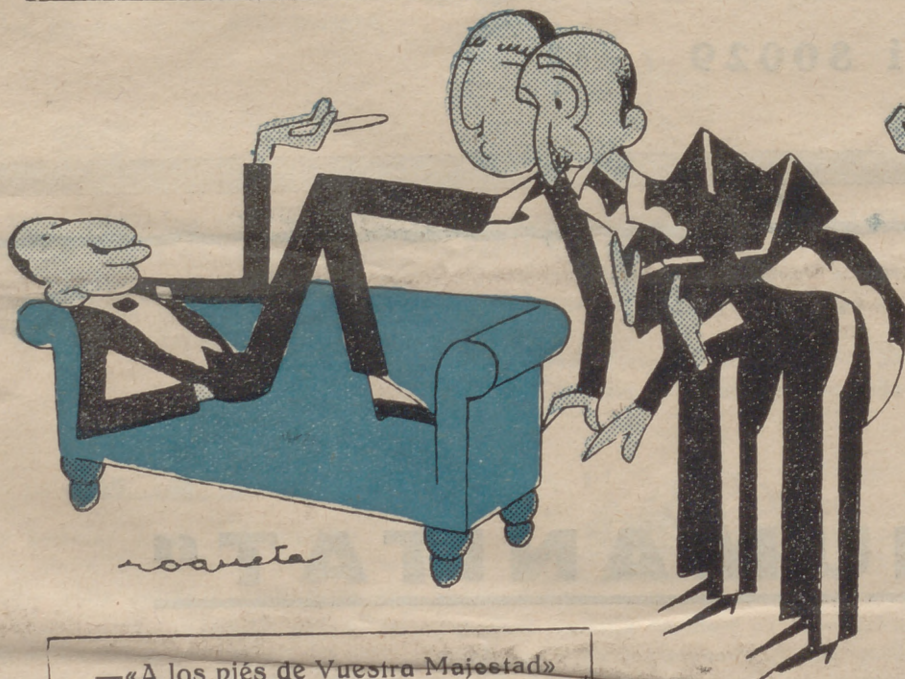
Els cèlebres articles profètics

Monarquia? República? Una carteral

El somatèn del Passeig de Gràcia

—«A los piés de Vuestra Majestad»

Sempre ha estat republicana la Lliga.

—No, si té raó el senyor Cambó. La Lliga sempre ha estat republicana!